

Wingsøe: Forslaget til ændringer i skifteloven har været fremsat i de 3 sidste folketingsår. Forslag til ændringer i skiftelovens kapitel 5 om dødsboskifte har således været gennem 3 og forslag til ændring af kapitel 6 om skifte ved separation og skilsmisse gennem 2 førstebehandlinger med påfølgende udvalgsbehandlinger. Først nu er det sammenarbejdede forslag til ændringer i skifteloven nået til anden behandling. Den gentagne udvalgsbehandling med en række samråd med den højtærede justitsminister har givet mulighed for en særlig indgående behandling af de herhenhørende problemer, om hvis løsning der er blevet opnået enighed, omend med visse nuancer.

I den afgivne udvalgsbetænkning har dette fundet udtryk i, at udvalget til det foreliggende lovforslag kun har stillet ét af justitsministeren tiltrådt ændringsforslag, hvorefter der som følge af en ændret affattelse af skiftelovens § 70 a, stk. 2, nr. 3, bliver givet skifteretten en friere adgang til at skønne over, hvem af ægtefællerne der skal have udlagt en erhvervsvirksomhed. Dette forslag giver ikke mig anledning til yderligere bemærkninger.

Ud over regler til samstemning med den i forrige folketingsår gennemførte nye arvelov indeholder det foreliggende lovforslag en række væsentlige ændringer i den gældende skiftelov. Jeg skal kort nævne nogle af de vigtigste.

Skiftelovens kapitel 5 i den foreslåede affattelse indeholder således en nydannelse, hvorefter den efterlevende ægtefælle altid har ret til af boet at udtage så meget, at værdien heraf sammenlagt med hans boslod, arvelod samt særeje udgør indtil 12.000 kr. I det oprindelige forslag var beløbet 6.000 kr., men som nævnt ved førstebehandlingen har den højtærede justitsminister ved lovforslagets genfremsettelse imødekommet et af udvalget fremsat ønske om forhøjelse af maksimumsbeløbet til 12.000 kr. Denne bestemmelse er en skiftefordel for den efterlevende ægtefælle, idet den er anvendelig, uanset hvem der er arvinger efter først-

afdøde, ligesom anvendelsen af reglen ikke kan hindres ved den førstafdøde ægtefælles testamente. Det må endvidere antages, at genstande til personlig brug, som den efterlevende ægtefælle forlods udtager i henhold til § 62 a, ikke medregnes i de 12.000 kr.

Den omstændighed, at boer med værdier indtil 12.000 kr. eventuelt kan slutes uden egentlig skiftebehandling, hvilket i øvrigt vil være en væsentlig lettelse for såvel skifteretten som arvingerne, modsvares på den anden side af en bestemmelse om, at den efterlevende ægtefælle overtager ansvaret for gælden over for afdødes kreditorer.

En anden vigtig ændring indeholdes i den ændrede affattelse af skiftelovens § 63. Der er enighed om, at der fortsat bør være hjemmel for, at en ægtefælle under nærmere angivne forudsætninger kan opnå en vis henstand med udbetalingen af arv til umyndige livsarvinger, men da de gældende regler om tinglyst skifteekstrakt medfører en risiko for, at børnenes rettigheder udhules på grund af manglende kontrol, ændres disse, og i stedet indføres en smidigere og mere tidssvarende ordning, hvorefter skifteretten som betingelse for at indrømme henstand kan kræve, at ægtefællen stiller en efter forholdene passende konkret sikkerhed for de umyndiges arvekrav.

Det foreslåede kapitel 6 indeholder også væsentlige ændringer i forhold til gældende ret. Man opretholder ganske vist og med rette princippet om ligedeling af fællesboet ved separation eller skilsmisse, men tager på den anden side hensyn til det faktum, at ægteskabet ikke mere er den livsvarige institution, som det var tidligere. Som følge heraf åbner forslaget mulighed for skævdeling, således at hver ægtefælle beholder sit i tilfælde, hvor ligedeling vil være åbenbart urimelig, navnlig fordi ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk betydning. Det er efter mit skøn en god og livsnær regel.

Skævdeling kan ligeledes under nærmere betingelser finde sted i små boer — en bestemmelse, der antagelig navnlig vil blive